

4 Ik wandel maar wat

Langzaam maar zeker begin ik te begrijpen dat dit verhaal een doel heeft. De held is de personificatie van een ieders individuele queeste naar een betekenisvol bestaan. De wereld is verklaard en je plek is omschreven.

De gedeelde uitvoering van het ritueel, transformeert een mens zijn persoonlijke strubbelingen naar een hogere realiteit, waar zij gevoegd wordt bij de verhalen van de voorgangers.

De queeste van de held verschijnt in twee versies, een fysieke en een spirituele. In de eerste vorm wordt de held uitgedaagd strijd te voeren, het leven van een ander te redden of iets te verkrijgen. De tweede vorm van mythe is de spirituele reis, waarin de held, door omstandigheden soms buiten zijn controle, geroepen wordt om zijn reis te beginnen. De betekenis is identiek, de held vertrekt, passeert een aantal uitdagingen, bereikt het doel of lot, en keert spiritueel getransformeerd terug. De held wordt gedefinieerd als iemand die zijn leven geeft aan iets dat groter is dan zichzelf.

De mythologische figuur van de held is de drive van de psyche naar spirituele bevre-

diging. De mythe van de spirituele queeste is gekarakteriseerd door het duale proces van zich terugtrekken en vervolgens weer terugkeren naar de wereld. De pelgrim trekt zich terug van het aardse, naar die zones van het immateriele waar substantiele vragen gesteld worden. Zijn tweede, eenzame taak is naar ons terug te keren, veranderd, en ons zijn ervaring van zijn vernieuwde leven te leren.

De reis is in drie fasen verdeeld: separatie, initiatie en terugkeer. Hierin doorloopt de held een rite van passages om in het algemeen, spiritueel getransformeerd te verschijnen te komen. Toegang tot het spirituele leven houdt altijd de dood van het profane in, gevolgd door een nieuwe geboorte. In traditionele gemeenschappen moest je om 'compleet' te worden, een tweede keer geboren worden. Je 'kindzijn' gaat dood en je komt als volwassene terug. Gebruikelijke passages zijn ook wel het huwelijk, de geboorte of de dood.

Het zuiverende proces is een literair gegeven, maar heeft het ook architectonische implicaties?

De daad van afsluiting suggereert zowel een fysieke als psychische afstand. Het pad naar de verlichting (van donker naar licht en van gesloten naar open) herschept vaak de heroes journey met zijn vier segmenten; het vinden van het pad, de gebeurtenissen onderweg, het bereiken van de spirituele plaats en de terugkeer.

De entree is duidelijk, een plek om te kiezen. Dit moment vestigt het eerste punt van scheiding tussen het profane en het hogere, een moment van betekenis. Na deze entree volgt een sequentie van omschreven plekken of evenementen en keuzemogelijkheden, die in betekenis toenemen naarmate de ontkenning nadert.

Het vinden van het spoor en de reis met avonturen is een bijna universeel thema. Binnen de architectuur is het labyrint een

voorbeeld waarin dit als zelfstandig thema wordt uitgewerkt. Het labyrint op bijvoorbeeld de vloer van de kathedraal van Chartres is de verbeelding van de weg die de ziel op aarde moet afleggen, een kringloop van wedergeboorten.

Er leidt maar een weg naar het midden en daarvoor moet een aantal bewegingen worden uitgevoerd. De verwarring en desorientatie leidt tot een zuiverend proces en inzicht.

Het Gestalt spel van de perceptie heeft dit proces ontdaan van de esoterische en mythische lading, maar het doel is identiek.

Architectonische kunstenaars als **Gianni Colombo**¹⁰ maken van deze Gestalt principes gebruik.

Colombo:

Deze entree / uitgang situaties geven de toeschouwer continu de kans van één spoor naar een ander te stappen. De route is zo op een minimale manier uitgebreid: de lengte, de tijd en de meerduidigheid van posities waarmee de bezoeker wordt geconfronteerd als hij met zijn oriëntatie experimenteert. Stijgen, dalen, naar links of rechts hellen volgen elkaar op. Deze sensitieve indrukken zijn aan onze perceptie van de verschillende ruimtelijke implicaties gerelateerd. De constructie maakt ons bewust van de sensatie van het

balanceren (vestibular receptors) en fysiek (postural reflects) gedrag. We moeten continu ons beeld van de route bijstellen zoals deze wordt aangereikt door onze sensitieve ervaring.

Born to be Wild - Steppenwolf

*Get your motor running
Head out on the highway
Lookin' for adventure
In whatever comes our way*

*Yeah, darlin', gonna make it happen
Take the world in a love embrace
Fire all of your guns at once and
Explode into space*

*I like smoke and lightning
Heavy metal thunder
Racin' with the wind
And the feling that I'm under*

*Yeah, darlin', gonna make it happen
Take the world in a love embrace
Fire all of your guns at once and
Explode into space*

*Like a true nature's child
We were born, born to be wild
We can climb so high
I never want to die
Born to be wild
Born to be wild*

*Get your motor running
Head out on the highway
Lookin' for adventure
In whatever comes our way*

*Yeah, darlin', gonna make it happen
Take the world in a love embrace
Fire all of your guns at once and
Explode into space*

*Like a true nature's child
We were born, born to be wild
We can climb so high
I never want to die
Born to be wild
Born to be wild*